

Ctgb: 'Eindelijk komt er meer duidelijkheid op deze markt'

Onduidelijkheid leidt nu nog tot onrust op de markt voor algenbestrijding

In juni kwam de markt voor algenbestrijding op sportvelden bij elkaar om een recent onderzoeksrapport van de BSNC en Stowa te bespreken. Na afloop van deze bijeenkomst blijkt dat er nog altijd veel onduidelijkheid bestaat over de biociden en reinigingsmiddelen die momenteel in de praktijk gebruikt worden. Logisch, want dit is de start van een langdurig proces. Het resultaat van die onduidelijkheid is echter wel dat leveranciers elkaar beschuldigen van illegale praktijken. Hoe zit het nu precies? Vakblad Fieldmanager sprak met enkele betrokkenen.

Auteur: Nino Stuivenberg

In april van dit jaar verscheen het onderzoeksrapport waar we het over hebben, genaamd 'Gewasbeschermingsmiddelen & biociden op kunstgrasvelden', dat is uitgebracht door branchevereniging BSNC en Stowa (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer). Het rapport beschrijft een verkennende studie naar het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden op kunstgrasvelden, zoals voor hockey en tennis. Honderden sportclubs hebben de laatste jaren met de problematiek van algen op kunstgrasvelden te maken gehad en zij gebruiken uiteenlopende methoden om algen te bestrijden. In het onderzoek zijn enkele van deze methoden in kaart gebracht. Het onderzoeksrapport werd op donderdag 21 juni besproken met zo'n zeventig bezoekers, waaronder veel leveranciers.

Vraagtekens

Veel bezoekers bleven na afloop van de bijeenkomst met vragen zitten. 'De bezoekers kwamen met één vraagteken binnen en gingen met vijf vraagtekens de deur uit', liet een van hen zich ontvallen. Jan Willem Andriessen, beleidsmedewerker biociden bij het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb), geeft aan dat er nog veel werk te verrichten is op deze markt. Andriessen was één van de sprekers op de bijeenkomst. Na afloop vertelt hij: 'Deze markt zit in een bewustwordingsproces. Momenteel is er nog veel onbekend; daardoor gebruiken beheerders onbewust middelen die verboden zijn. Je kan deze bijeenkomst daarom zien als een eerste stap op weg naar betere navolging van de regelgeving, een traject dat mogelijk jaren kan duren.'

Andriessen vindt het belangrijk dat er na deze bijeenkomst vervolgstappen komen, bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting. 'De clubs en gemeenten moeten weten wat de regels zijn, zodat zij deze niet langer onbewust overtreden. De leveranciers spelen daarbij een rol; zij dragen immers de verantwoordelijkheid voor hun eigen middelen. Leveranciers zullen de instanties helderheid moeten bieden over de samenstelling en het doel van hun product. Aan gebruikers kunnen ze uitleg geven over de juiste toepassing van hun eigen product. Over dit soort informatie kunnen handhavers vragen stellen.'

Grijs gebied

Leveranciers moeten volgens Andriessen weten of hun middel een biocide is of niet. 'Het is heel simpel: de intentie waarmee het middel wordt

gebruikt is bepalend. Als een middel dient om algen te bestrijden, is het een biocide. Biociden zijn verboden, tenzij ze door het Ctgb beoordeeld zijn en een toelatingsnummer hebben. 'Er zijn echter uitzonderingen, bijvoorbeeld bij middelen die uitsluitend bedoeld zijn om te reinigen. Het onderscheid tussen biociden en reinigingsmiddelen is soms nog een grijs gebied, vertelt Andriessen. 'Biociden kunnen ook bestaan uit micro-organismen of enzymen. Reinigingsmiddelen zijn in de meeste gevallen ook chemisch en vallen onder de Europese Detergentenverordening. Het label "reinigingsmiddel" mag in ieder geval niet misbruikt worden: je kan niet zomaar iets als reinigingsmiddel op de markt brengen terwijl het feitelijk een biocide is; dat is verboden. Vaak is op basis van de samenstelling vast te stellen onder welke wetgeving het middel valt, maar dat is niet altijd het geval. De Inspectie Leefomgeving en Transport (IlenT) doet uiteindelijk de handhaving voor deze middelen.'

Transparantie

Het is dus mogelijk dat leveranciers reinigingsmiddelen hebben op basis van enzymen die preventief worden gebruikt op kunstgrasvelden zonder toelatingsnummer. Een voorbeeld daarvan is KG Reiniger/KG Clean. Aad van Oosten: 'Ik ben ervan overtuigd dat ik met dit reinigingsmiddel mijn verantwoordelijkheid heb genomen met betrekking tot het milieu. Daar moet het uiteindelijk toch om gaan.'

Andere leveranciers zitten in het 'grijze gebied' dat Andriessen beschrijft, zoals Algavelan. Algavelan heeft met MO5 Sport een effectief middel tegen algenvervuiling, dat werkt op basis van heterotrofe micro-organismen. Algavelan promoot MO5 Sport als de meest duurzame oplossing. Het Ctgb en de inspectie kennen de samenstelling en werking van het product niet en kunnen daarom nog niet zeggen onder welke regeling dit product moet vallen. Ewoud van de Wetering geeft aan dat Algavelan van plan is om in gesprek te gaan met het Ctgb, om die onduidelijkheid te verhelpen. 'Wij willen ons middel best door het Ctgb laten toetsen. Mocht het onverhoopt toch een biocide zijn, dan zullen we toelating moeten aanvragen.' Hij vervolgt: 'Bij de methoden in het onderzoek gaat het vooral om het doden van algen, echte *killers*. Daarmee worden ook andere onderdelen van de omgeving gedood, wat nadelig kan zijn voor insecten, planten, grondwater en aangrenzend oppervlaktewater. Ook detergenten mogen niet in het oppervlaktewater komen, omdat ze daar nadelige effecten hebben; vraag maar aan het waterschap.

Wij hebben ervaring in de watersport en mogen enzymreiners niet toepassen op steigers vanwege het oppervlaktewater. Met MO5 Sport hebben we een andere benadering. We ruimen al het dode organisch materiaal versneld op. Het resultaat is een schoon veld zonder enig nadeel voor planten, insecten, dieren en vissen. Die kant moeten we volgens mij op.'

Wetgeving

Een partij die een biocide met toelating heeft, is Algen Control. Jan Overwater, oprichter van Algen Control, stoort zich eraan dat andere leveranciers zomaar 'reinigingsmiddelen' op de markt kunnen brengen. 'Het is bizar wat er momenteel op de markt gebeurt. De hockeybond doet niets en ondertussen plegen veel beheerders een milieudelict. Ik volg het allemaal met stijgende verbazing.' Overwater pleit ervoor om veel nauwkeuriger naar de wetgeving te kijken. 'Het Ctgb is volgens mij heel duidelijk over wat wel en niet mag. Als je een werkzame stof hebt, moet je die aanmelden en toelating aanvragen. Vervolgens blijkt of je toelating krijgt. Het heeft ons veel geld gekost om toelating te krijgen en wij zijn verplicht om op de verpakking van ieder product het toelatingsnummer te vermelden. Andere leveranciers betalen niets en doen waar ze zin in hebben. Daar hebben wij last van.'

Bij een biocide met toelating zit bovendien een gebruiksvoorschrift. Op Bio-Guard, het middel van Algen Control, staat expliciet vermeld dat het niet toegestaan is om dat middel via de beregeningsinstallatie toe te dienen. In het onderzoeksrapport staat dat dit wel gedaan wordt, waardoor een enkele partij twijfelt of men zich wel aan het gebruiksvoorschrift houdt. Overwater verzekert dat dit gewoon het geval is. 'Voor zover ik weet, voldoen wij aan het wettelijk gebruiksvoorschrift. Iedere club heeft een spuitboom om mee te werken en doet dat ook. Wij hebben bij de overheid in het verleden bezwaar gemaakt tegen het verbod op toediening via beregening, maar dat werd niet toegestaan. Uiteindelijk maakt het overigens weinig uit, want sinds de overheid dat gezegd heeft, hebben we betere resultaten.' Overwater pleit ervoor om alleen nog met toegelaten middelen te werken.

Aannemers

Het mag duidelijk zijn dat de leveranciers het onderling (nog) niet eens zijn. We vroegen daarom ook enkele aannemers naar hun kijk op de huidige situatie. Harry Pluim van Tennisbouw Nederland laat weten dat hij 'weinig merkt' van de

stevige concurrentie op de markt. 'Dat komt vooral doordat wij tevreden zijn met het middel dat wij gebruiken en niet van plan zijn om te wisselen. We werken nu drie jaar met enzymen en zijn daar absoluut tevreden over. Het is bovendien gifvrij, en dat kan niet iedereen zeggen.'

Jacques Walhout van Traas & Ova zit in hetzelfde schuitje; hij werkt al jaren naar tevredenheid met enzymen en weet dat dit voor meer aannemers geldt. Hij snapt wel waar de onrust op de markt vandaan komt en legt dat graag uit. 'Er zijn bedrijven actief die de hele wereld willen helpen met hun product. Ze claimen dat zij het "wondermiddel" hebben tegen algen en maken elkaar gek. Daar maak je geen vrienden mee. Het zou goed zijn als leveranciers wat meer respect voor elkaar zouden hebben. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen en zich met zijn eigen velden bemoeien, niet met die van anderen. Als een club zout of azijn wil gebruiken, dan moeten ze dat doen; wij kiezen daar niet voor. Laat ze maar vechten. Wij werken op onze eigen manier.'

Werk aan de winkel

Het onderzoeksrapport en de bijbehorende bijeenkomst hebben in ieder geval wat teweeggebracht op de markt. Het rapport lijkt er in sommige gevallen voor te zorgen dat de onduidelijkheid is toegenomen. Dat is logisch, want het is volgens het Ctgb pas de eerste keer dat er uitgebreid aandacht wordt besteed aan dit onderwerp; dat maakt vanzelfsprekend veel los bij bestaande partijen. Wat leveranciers verder tegen de borst stuit, is dat zij niet geraadpleegd zijn bij het onderzoek. Dat geldt onder meer voor Algavelan, terwijl Aquaco aangeeft niet op de hoogte te zijn van het feit dat zij in het rapport genoemd worden. Het Ctgb wil in ieder geval helpen om meer duidelijkheid te creëren. Bovendien zijn alle partijen het over één ding eens: de huidige situatie is onwenselijk. Gemeenten en clubs hebben goede informatie nodig, zodat ze juiste keuzes kunnen maken.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-7672